

Mikroplast faktaark

1907

Bakelite, verdens **første helsyntetiske plast**, ble oppfunnet i 1907 og endret måten vi lever på for alltid.

1955

Forsiden på 'Life' magasinet fra 1955 feirer en voksende forbrukerkultur med **"Bruk-og-kast livsstil"**

2020

Plastforbruket på **global skala** har skapt **plastforurensning** over hele verden

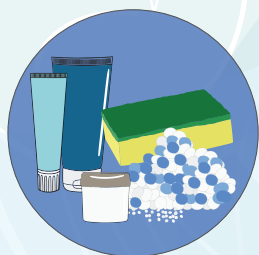
2022+

FNs miljøforsamling (UNEA) har fattet et vedtak om en **global plastavtale** med tittelen **'Slutt plastforurensning: mot et juridisk bindende instrument'** i mars 2022. Forhandlinger pågår og vil avsluttes i løpet av **2024**.

Hva er mikroplast?

Microplast er **syntetiske partikler** mellom **1 µm - 5000 µm*** in diameter (0,001 mm - 5 mm) som **kommer fra ulike kilder** og ofte **ender opp i havet eller på strender**. **Plastrester og mikroplastpartikler** finnes nå i alle **havbasseng, økosystemer, og næringsnett på jorda**. *µm = micrometre

Granulater og hensiktsmessig tilsatt mikroplast

Granulater er produsert og kommersielt brukt i plastindustrien som råmateriale for produkter. Disse små partiklene smeltes ned for bruk i en mengde ulike produkter fra kosmetikk til rengjøringsmidler og matoppbevaring til juletrær!

Noen forbrukerprodukter inneholder **hensiktsmessig tilsatt mikroplast og mikroperler**, selv om disse nå **gradvis fases ut**, for eksempel i **kosmetikkindustrien**. Denne typen mikroplast kan **ende opp i naturen direkte** ved bruk av produktet eller ved **uheldige utslipp**.

Uhensiktsmessig dannet mikroplast

Dette er mikroplast som dannes fra **nedbrytingen av større plastfragmenter**, slik som **vannflasker, tekstilfibre, dekk og plastposer**. Denne nedbrytingen er forårsaket fra **eksponering til miljøfaktorer**, i hovedsak **ultrafiolett lys fra sola, havets bølger, og vind**.

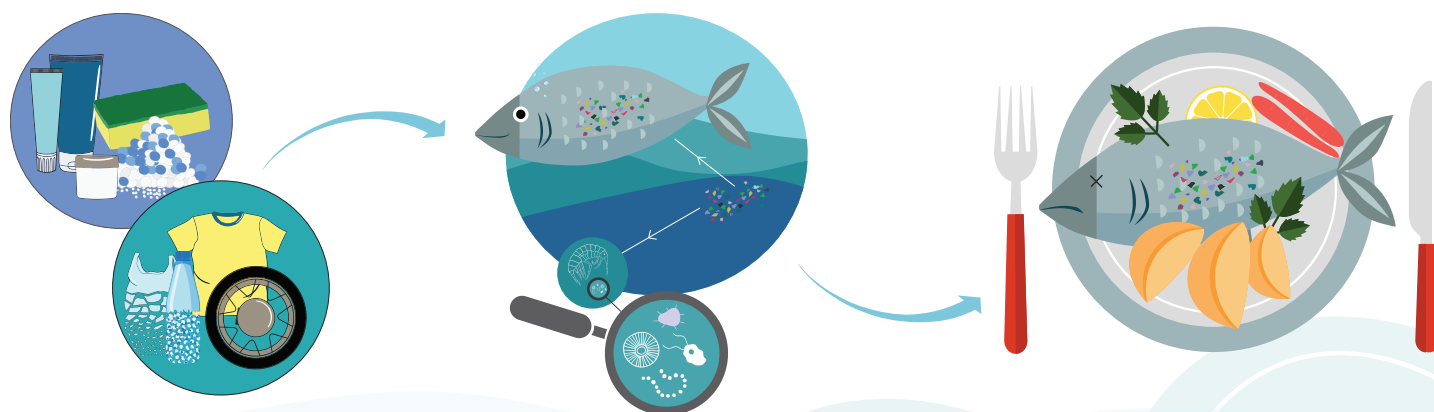
Mikroplast faktaark

Mikroplast kan også være en **kilde til kjemikalier**. Plast inneholder **tilsetningsstoffer**, slik som **UV-absorbenter** eller **myknere** (for å gjøre materialet mykere og mer fleksibelt), som **tilsettes under produksjonen**. Disse kjemikaliene **kan ende opp i nature**. Gitt **den store mengden** og **små størrelsen** av **mikroplast** i vårt naturlige miljø så er de **ekstremt vanskelige å fjerne**.

Hvordan kommer mikroplast inn i næringskjeden?

Mikroplast kan **komme inn i den marine næringskjeden** ved å bli **spist av mikroskopiske organismer** som **plankton** som deretter blir spist av **fisk**. De kan også **tas opp direkte av fisken**, samt av **bløtdyr** som **blåskjell** og **østers**. Mesteparten av mikroplasten **går raskt gjennom organismenes fordøyelsessystemet** og **går ut med bæsjen!** Den **aller minste** mikroplasten kan **overføres til organismer**.

Plankton og fisk er **henholdsvis lavtrofiske** og **høytrofiske organismer**. Et **trofisk nivå** er **nivået, eller posisjonen**, som en **organisme har i næringskjeden**.

Plastforurensning angår alle!

Sjekk ocean.mt/2023/03/02/andromeda for mer informasjon and ressurser, inkludert detaljer om hvordan du kan delta i ANDROMEDAs folkeaksjon!